

4. møde.

Tirsdag den 21. oktober kl. 14.

Formanden: Folketingets regnskab for finansåret fra 1. april 1957 til 31. marts 1958 er revideret og vil blive fremlagt i bureauet. Et sammendrag vil blive optaget i Folketingstidende, tillæg B.

Med skrivelse af 17. d. m. fremsender handelsministeren under henvisning til § 19, stk. 2, i lov nr. 102 af 31. marts 1955 om tilsyn med monopoler og konkurrencebegrænsninger (monopolloven) eksemplarer af en beretning om monopoltilsynets virksomhed i 1957. Samtidig fremsendes tilsvarende beretninger fra bankinspektøren, sparekasseinspektøren og forsikringsrådet vedrørende det af disse i 1957 i henhold til monopolloven udøvede tilsyn. Beretningerne er omdelt til tingets medlemmer.

I skrivelse af 8. d. m. har medlem af folketinget frk. Gudrun Bjørner under henvisning til, at hun på grund af sygdom ikke vil kunne deltage i tingets møder i mindst 1 måned, anmodet om orlov og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

I skrivelse af 16. d. m. har folketingsmand, borgmester Holger Larsen meddelt, at han ønsker at nedlægge sit mandat som medlem af folketinget fra den 1. november d. å. at regne.

Den første sag på dagsordenen var:

Fremsættelse af lovforslag.

Formanden: Jeg giver ordet til det ærede medlem hr. Aksel Larsen, for at han som ordfører for forslagsstillerne kan fremsætte 3 tidligere anmeldte lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Aksel Larsen): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte 3 af min gruppe den 9. d. m. anmeldte lovforslag. Det drejer sig om *forslag til lov om ophævelse af lov om*

ændring i lov om afgift af spiritus, vin og øl, forslag til lov om ophævelse af lov om forhøjelse af tobaksafgifter og forslag til lov om ændring i lov om ændring i lov om forbrugsbegrænsende foranstaltninger.

I juni måned i fjor blev der gennemført nogle såkaldte kriselove, som tilsigtede dels at skaffe staten øgede indtægter, dels — og navnlig — at begrænse befolkningens forbrug. Man motiverede dem med, at valutastituationen var dårlig, så at det var nødvendigt at indskrænke forbruget herhjemme, for at valutastillingen kunne blive rettet op. Med denne begrundelse forlængede man loven om forbrugsbegrænsende foranstaltninger, og med denne begrundelse gennemførte man en forhøjelse af afgifterne af spiritus, vin og øl, hvilket sidste skulle give i alt 30 mill. kr. til statskassen om året, ligesom man forhøjede afgiften af tobak så meget, at det skulle give staten 70 mill. kr. om året.

Det vil naturligvis ikke være rimeligt ved denne lejlighed at foretage en gennemgang af spørgsmålet om, hvorvidt disse afgiftsforhøjelser har medvirket til den forbedrede valutastilling. Det må være nok at fastslå, at når vi nu er nået op på en valutareserve på omkring 1 milliard kr., må dette være tilstrækkeligt; og uanset om de nævnte indirekte skattelove har været medvirkende hertil eller ikke, må i hvert fald begrundelsen for disse forhøjede skatter være bortfaldet, eftersom valutastillingen er en helt anden, end den var i juni måned i fjor. Det forekommer os derfor, at man i hvert fald bør ophæve loven om den forhøjede afgift af spiritus, vin og øl og loven om forhøjelse af tobaksafgifterne.

Vi tillader os derfor at foreslå det høje ting, at man vedtager at ophæve lov nr. 162 af 14. juni 1957 om ændring i lov om afgift af spiritus, vin og øl. Det vil berøve staten en indtægt på 30 mill. kr. om året, hvis jeg kan regne med de oplysninger, vi fik ved lovforslagets behandling i fjor; men det bør naturligvis medføre en tilsvarende prisnedsættelse på de pågældende varer.

Vi tillader os ligeledes at foreslå det høje ting at vedtage ophævelse af lov nr. 163 af 14. juni 1957 om forhøjelse af tobaksafgifter, en lov, der som allerede nævnt skulle give statskassen ca. 70 mill. kr. mere i indtægt om året.

[Aksel Larsen.]

I de nævnte love er det fastsat, at disse forhøjede afgifter ikke skal indregnes i det lønregulerende pristal, og efter de beregninger, vi fik forelagt dengang af den højtærede finansminister, skulle disse to love om afgiftsforhøjelser tilsammen have bevirket en forhøjelse af det lønregulerende pristal med $1\frac{1}{2}$ point, hvis afgifternes virkning blev indregnet i pristallet. Hvis man ophæver lovene, vil det altså sige, at det lønregulerende pristal stiger med $1\frac{1}{2}$ point.

Samtidig med at man vedtog disse love i juni måned i fjor, vedtog man imidlertid også at ændre loven om forbrugsbegrænsende foranstaltninger. Denne lov indeholdt den såkaldte tøjsskat, som til dels var blevet afbalanceret ved, at man havde givet sparebeviser. Ved at uddele disse sparebeviser, som før eller senere skulle indløses af staten, opnåede man at kunne undgå en forhøjelse af det lønregulerende pristal med $3\frac{1}{2}$ point. Ved lovændringerne af 14. juni i fjor ophævede man bestemmelsen om sparebeviserne, men for at undgå, at pristallet steg, indførte man en ny bestemmelse om, at virkningen af tøjsskatten ikke skulle indgå i det lønregulerende pristal.

Mit parti gjorde ved den lejlighed opmærksom på den store uretfærdighed, der her blev begået. De arbejdsoverenskomster, der gjaldt på det tidspunkt, var jo vedtaget ikke af arbejderne, men af folketinget, og det var da klart — synes vi — at så kunne folketinget ikke tillade sig i den periode, hvori de arbejderne påtvungne overenskomster var løbende, at forrykke overenskomsternes grundlag ved at undlade at tage visse prisstigninger i betragtning ved pristallets beregning. Det gjorde folketinget ikke desto mindre, og begrundelsen derfor var den samme som for de øvrige indirekte afgiftslove: at man måtte begrænse befolkningens forbrug for at redde valutaen.

Som allerede sagt: valutasituationen er i dag så betydeligt forbedret i forhold til stillingen i juni måned i fjor, at det nævnte argument må være bortfaldet, og da der her er begået en stor uretfærdighed mod lønmodtagerne — arbejdere og tjenestemænd — synes vi, man skal gøre en ende på denne uretfærdighed ved at ophæve

bestemmelsen i loven af 14. juni 1957 om, at tøjsskattens virkninger ikke skal indregnes i det lønregulerende pristal.

Jeg anbefaler disse tre lovforslag til det høje tings bevågenhed og til vedtagelse.

Jeg er ganske klar over, at man kan komme og sige, at når det drejer sig om ophævelse af visse indirekte skattelove, medfører det vanskeligheder, hvis man ophæver dem med ét slag, fordi der ligger en hel del varer ude i detailhandelen, men det kan man jo forhandle om. Hvis man anser det for ubetinget nødvendigt at få en afviklingsordning, vil vi naturligvis ikke modsætte os noget sådant; vi mener blot, at afviklingsperioden må være meget kort.

Vi anbefaler som sagt lovforslagene til vedtagelse.

Formanden: Eksemplarer af de nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om iværksættelse af offentlige arbejder m. v. og beskæftigelse af arbejdsløse.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1, fremsættelsen i tidenden sp. 41).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Peter Ravn: Dette lovforslag om iværksættelse af offentlige arbejder og beskæftigelse af arbejdsløse er, bortset fra nogle redaktionelle ændringer, ligelydende med det lovforslag, det høje ting behandlede i foråret. Jeg kan derfor stort set nøjes med at henvise til de betragtninger, jeg gjorde gældende på det tidspunkt.

Jeg vil dog gerne lige understrege, hvad der er nyt i lovforslaget i forhold til den nugældende lov. Jeg tror, jeg kort kan gøre det i 4 punkter:

1) De to love — den såkaldte lille beskæftigelseslov og beskæftigelsesloven af 1946 — sammenarbejdes til én lov.

2) Administrationen decentraliseres, og bestemmelserne om arbejdstid og henvisning ændres, så de kommer i takt med den øvrige lovgivning og med aftalerne på det øvrige arbejdsmarked.